

1. Keskkonnakaitsetloa taotlus

Taotlus

Taotluse number	T-KL/1031976
Taotluse liik	Keskkonnaloa taotlus
Loa registrinumber	HARM-055
Loa liik	Keskkonnaluba

Taotleja andmed

Ärinimi / Nimi	aktsiaselts Tootsi Turvas
Kontaktisik	Evelin Krekker

Tegevuse ülevaade

Taotluse kokkuvõtlikult sõnastatud sisu	Maapõue ja veeloa liitmine, korrastamise suuna muutmine ning keskkonnaloa kehtivuse pikendamine 30 aasta võrra. Samuti õhu eriosa lisamine taotlusele.
Tegevuse kirjeldus, iseloomustus, eesmärk ja põhjendus	<p>Aktsiaselts Tootsi Turvas (edaspidi ka AS Tootsi Turvas, taotleja) on turba tootmisega tegelev ettevõte, kes tegeleb Leva tootmisala mäeeraldisel, HARM-055 (maapõu) ja L.VV/324579 (vesi) alusel, vähe- ja hästilagunenud turba kaevandamise ning vee erikasutusega. Mõlemad keskkonnaload kehtivad kuni 26.06.2029. Käesoleva keskkonnaloa muutmise ja pikendamise taotlusega soovib ettevõte liita keskkonnaload nr HARM-055 ja L.VV/324579 ning säilitada oma tegevus Leva turbatootmisala mäeeraldisel ehk pikendada loa kehtivusaega 30 aasta võrra. Tulenevalt „Turba tootmiselt osakeste heide välisõhku“ hindamismetoodikast tuleb Leva turbatootmisala mäeeraldisele juurde taotleda ka õhuluba (vt ptk 6). Lisaks eelnevale soovitakse tänasest parimast teadmisest lähtuvalt muuta tootmisala korrastamise suund taastuvaks sooks.</p> <p>Leva turbatootmisala mäeeraldisel on 2024. a läbi viidud markšeiderimöödistamine ja jääkvaru uuring, mille tulemusena on täpsustatud mäeeraldise aktiivne tarbevaru plakkide lõikes. Uuringu tulemusena on Eesti Geoloogiateenistuse 07.05.2025 korraldusega nr 13-5/25-56 kinnitatud Mahtra turbamaardlas asuva mäeeraldise jääkvaru plakkides 1 (VL) ja 2 (HL) aT.</p> <p>Taotlus põhineb eelnevalt mainitud „Mahtra turbamaardla Leva turbatootmisala markšeideri-möödistamise ja jääkvaru uuringu aruandel (varu seisuga 28.08.2024)“ (OÜ Inseneribüroo STEIGER, töö nr 24/4883), mille andmetel on Leva turbatootmisala vähelagunenud turba jääkvaru plokis 1 aT 11 tuh t ning hästilagunenud turba jääkvaru plokis 2 aT 724 tuh t.</p> <p>Kaevandatav maavara (turvas) sobib kasutamiseks eelkõige põllumajandus- ja aiandusturbana.</p>
Tegevusega kaasneda võivate keskkonnanäringute (lõhn, müra, vibratsioon, tolm jne) kirjeldus	<p>Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) kohaselt ei ole turba kaevandamine väiksemal kui 150 hektari suurusel alal olulise keskkonnamõjuga tegevus. Mäeeraldise pindala on 129,60 ha. Leva turbatootmisalal kuivendamise ja kuivendusvete ärajuhtimisega kaasneva keskkonnamõju hindamiseks on 2013. a koostatud keskkonnamõju hindamine (KMH) aruanne, mille tulemused on esitatud „Mahtra turbamaardla Leva turba-tootmisala kuivendamise ja kuivendusvete ärajuhtimisega kaasneva keskkonnamõju hindamise (KMH) aruandes“ (OÜ Inseneribüroo STEIGER, töö nr 12/0970), mis on heaks kiidetud Keskkonnaameti 16.09.2013 korraldusega nr HJR 7-6/13/18956-28. Leva turbatootmisala mäeeraldisel on turvast kaevandatud pikaajaliselt ning kõik võimalikud turba tootmisega kaasnevad mõjud on üldjoontes avaldunud. Käesoleva taotlusega kavandatav tegevus ei avalda ümbritsevale keskkonnale täiendavat negatiivset mõju, kuid pikendatakse siiski nende kestvust.</p>

Käitis/tegevuskoht

Nimetus	Leva turbatootmisala
Aadress	Leva turbatootmisala, Kirivalla küla, Kose vald, Harju maakond
Territoriaalkood	3140
Katastritunnus(ed)	36301:001:0760
Objekti L-EST97 koordinaadid	X: 6553763, Y: 561355
Käitise territoorium	Ruumikuju: 1 lahustükk. Puudutatud katastriüksus: Leva turbatootmisala (36301:001:0760).
Loa taotletav kehtivusaeg	Tähtajaline
Kehtivus aastates	30 aastat
Alates	

Kuni	
------	--

Puudutatud kohalikud omavalitsused

KOV nimi	KOV EHAK kood
Kose vald, Harju maakond	0338

1.1. Reovee, sh ohtlike ainete, juhtimine ühiskanalisatsiooni

Ei ole asjakohane

2. Tööstusheide

2.1. Käitise tegevus ja kirjeldus

Ei ole asjakohane

2.2. Parima võimaliku tehnika (PVT) rakendamine

Ei ole asjakohane

2.3. Keskkonnatoime heitetasemed (HT)

Ei ole asjakohane

2.4. Tarbimis- ja muud keskkonnatoime tasemed (KT)

Ei ole asjakohane

2.5. Hoidlate ja mahutite kirjeldus ning kaitsemeetmed

Ei ole asjakohane

2.6. Keskkonnakaitse lisameetmed

Ei ole asjakohane

2.7. Kasutatavad ja toodetavad ained ja segud

Ei ole asjakohane

2.8. Pinnase ja põhjavee saastatuse seire

Ei ole asjakohane

2.9. Tootmise, jäätme- ja heitetekke ning heite keskkonnamõju omaseire tõhustamiseks kavandatud meetmed

Ei ole asjakohane

2.10. Avariide vältimiseks ja avarii tagajärgede vähendamiseks kehtestatud kord ja juhised käitumiseks

Ei ole asjakohane

2.11. Tegevushälbed

Ei ole asjakohane

2.12. Keskkonnamõju vältimine või vähendamine käitise sulgemise korral ja järelhoolduse meetmed

Ei ole asjakohane

2.13. Ajutised erandid kompleksloa nõuetest

Ei ole asjakohane

2.14. Lähteolukorra aruanne

Ei ole asjakohane

3. Eriosa - Jäätmed

3.1. Käitluskoht ja selle asukoha andmed

Ei ole asjakohane

3.2. Andmed jäätmeliikide ja -koguste ning jäätmete kavandatava liikumise kohta kalendriaasta jooksul

Ei ole asjakohane

3.3. Jäätmekäitlustoimingute ja tehnoloogia iseloomustus

Ei ole asjakohane

3.4. Jäätmete ladustamine kalendriaasta jooksul

Ei ole asjakohane

3.4.1. Jäätmete ladustamise tagatis

Ei ole asjakohane

3.5. Keskkonnariski vähendamise meetmed

Ei ole asjakohane

3.6. Jäätmekäitluse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad tervise- ja keskkonnakaitsemeetmed, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järelhoolduse kava

Ei ole asjakohane

3.7. Jäätmekäitluses rakendatavate tehnoloogiaprotsesside ja tehnilise varustatuse võrdlus parima võimaliku tehnikaga

Ei ole asjakohane

3.8. Hädaolukordade tekkimise võimaluste selgitused ja võimalike hädaolukordade korral rakendatavad meetmete kirjeldused

Ei ole asjakohane

3.9. Andmed prügila ja/või jäätmehoidla kavandatud mahutavuse kohta

Ei ole asjakohane

3.10. Prügila ja/või jäätmeoidla asukoha kirjeldus, selle hüdrogeoloogiline ja geoloogiline iseloomustus

Ei ole asjakohane

3.11. Lisad

Ei ole asjakohane

4. Eriosa - Vesi

4.1. Veekasutuse ja veeheite üldkirjeldus

Vee erikasutusega mõjutatava ala/tegevuspiirkonna kirjeldus	Mäeeraldise maa-ala ja selle lähiümbruse kirjeldus on esitatud taotluse seletuskirjas.
Andmed kavandatava tegevusega mõjutatava pinnaveekogu/põhjaveekihi seisundi kohta	Seiret on tehtud kehtiva keskkonnaloa nr L.VV/324579 alusel.
Vee erikasutuse asukoha veekogu, maa- ja/või ehitise valdust tõendavad dokumendid	Lisa 1: Maarendilepingu_muutmise_kokkulepe_nr_1__Leva_turbatootmisala__Leva_turbaraba_.asice Lisa 2: Selgitus_1.docx
Teave vee erikasutusega seotud tehnoloogia ja tehnika kohta	Kuivendusvesi juhitakse eesvoolu (Kirivalla oja) läbi tootmisalale rajatud kogujakraavide, settetiikide ja väljalaskme HA616. Suublasse juhitud vooluhulk tootmisala pindala (129,6 ha) ja piirkonna keskmise sademete hulga (731 mm/a) korrutisena, arvestades maha Eesti keskmise aurumise (450 mm/a) on ~364 tuh m3 aastas ehk ligikaudu 91 tuh m3 kvartalis.
Vee erikasutusega kaasneva võimaliku negatiivse mõju vähendamise meetmete kirjeldus	Tootmisala väljalasule on rajatud kaks settetiiki PUH0376160. Lisaks vee puhastamisele ühtlustavad settetiigid suurveeperioodil süsteemist välja voolava vee hulka. Settiigid on projekteeritud selliselt, et keskmine voolukiirus nendes on alla 1 cm/s, mis tagab heljumi settimise settetiigi põhja. Neid tuleb puhastada regulaarselt ja vähemalt üks kord aastas. Puhastamisel tuleb jälgida projekteeritud settetiikide mõõtmeid.
Muud taotluse vee eriosaga seonduvad lisadokumendid	Lisa 3: Gr_lisa_4__Veeloa_taotluse_plaan.pdf
Kas tegevuseks on vaja planeeringut?	Ei

4.2. Veevõtt

4.2.1. Veevõtt pinnaveekogust

Ei ole asjakohane

4.2.2. Veevõtt põhjaveekihi

Ei ole asjakohane

4.2.4. Põhjavee täiendamine, ümberjuhtimine või tagasijuhtimine

Ei ole asjakohane

4.3. Saasteainete juhtimine suublasse sh heitveega, sademeveega, kaevandusveega, jahutusveega ja vesiviljeluses tekkiva veega

Väljalaskme jrk nr	1.						
Reoveepuhasti nimi							
Reoveepuhasti kood							
Väljalaskme nimi	Leva turbatootmisala						
Väljalaskme kood	HA616						
Väljalaskme tüüp	Sademevee väljalask						
Väljalaskme koordinaadid	X: 6554406, Y: 561951						
Suublasse juhtimise liik	Veekogusse juhtimine						
Taotletav vooluhulk suublasse juhtimiseks (m³)	Periood	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Aastas	Ööpäevas
	2026	91 000	91 000	91 000	91 000	364 000	Arvestuslik
Saaste- ja ohtliku aine prognoositav sisaldus ära juhittavas vees	Periood	Aine nimetus		Aine sisaldus		Ühik	Aine kogus t/kv
							Aine kogus t/a

Prognoositav sademevee vooluhulk (m³)	Periood	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Aastas	Ööpäevas
Saaste- ja ohtliku aine prognoositav sisaldus sademevees	Periood	Aine nimetus		Aine sisaldus		Ühik	Aine kogus t/kv
							Aine kogus t/a

Väljalaskme seirepunkt	Seire tüüp	Koordinaadid	Analüüsitava näitaja nimetus	Seire aeg	Seire sagedus
	Üksikproov	X: 6554406, Y: 561951	Biokeemiline hapnikutarve (BHT7)	II või III kvartal	Üks kord aastas
	Üksikproov	X: 6554406, Y: 561951	Heljum	II või III kvartal	Üks kord aastas
	Üksikproov	X: 6554406, Y: 561951	Üldfosfor (Püld)	II või III kvartal	Üks kord aastas
	Üksikproov	X: 6554406, Y: 561951	Üldlämmastik (Nüld)	II või III kvartal	Üks kord aastas
	Üksikproov	X: 6554406, Y: 561951	Naftasaadused	II või III kvartal	Üks kord aastas

Suubla

Suubla nimetus	Kirivalla oja
Suubla kood	VEE1091300
Pinnaveekogumi nimi	
Pinnaveekogumi kood	
Suublaks oleva pinnaveekogumi seisund	
Ohtlike ainete segunemiskiirkonna taotlus	
Ohtlike ainete segunemiskiirkonna projekt	

Heitvee juhtimisel pinnasesse

Pinnase iseloomustus	
Asukoha L-EST97 koordinaadid	
Immutusala pindala (ha)	
Põhjavee kaugus immutussügavusest (m)	
Põhjaveekihi kaitstus	

Suubla seirepunktid

Seire tüüp	Koordinaadid	Analüüsitava näitaja nimetus	Seire aeg	Seire sagedus

4.3.2. Heitvee ja teisi vett saastavate ainete suublasse juhtimine

Vorm ei ole asjakohane.

4.4. Veekogu süvendamine, puhastamine, põhja pinnase ja tahkete ainete paigutamine (sh kaadamine), rajamine laiendamine, likvideerimine ning märgala ja kaldajoonega seotud tegevused.

4.4.1. Veekogus süvendamine, tahkete ainete paigutamine ja kaadamine

Vorm ei ole asjakohane.

4.4.2. Veekogu rajamine, laiendamine, likvideerimine ning märgala ja kaldajoonega seotud tegevused

Ei ole asjakohane

4.4.3. Veekogu kemikaalidega puhastamine

Ei ole asjakohane

4.5. Veekogu paisutamine või hüdroenergia kasutamine

Ei ole asjakohane

4.7. Vesiviljelus

Ei ole asjakohane

4.8. Laeva teenindamine, remontimine või lastimine

Ei ole asjakohane

4.9. Taaskasutusvee tootmine

Ei ole asjakohane

5. Eriosa - Välisõhk

5.1. Heiteallikad

Heiteallikas				Väljuvate gaaside parameetrid				Tegevusala, tehnoloogiaprotsess, seade	
Heiteallika keskkonnaregistri kood	Nr plaanil või kaardil	Nimetus	L-EST97 koordinaadid	Ava läbimõõt, m	Väljumiskõrgus, m	Joonkiirus, m/s	Temperatuur, °C	SNAP kood	Lisategevuse SNAP
	L_1	Tootmisväljak 1	X: 6553178, Y: 560909 X: 6554231, Y: 561267				10	050121 - Tahkete fossiilkütuste kaevandamine ja esmane töötlemine - turbatootmine	
	L_2	Tootmisväljak 2	X: 6553342, Y: 561520 X: 6554322, Y: 561768				10	050121 - Tahkete fossiilkütuste kaevandamine ja esmane töötlemine - turbatootmine	

5.2. Kätise kategooria

Nende tegevusalade EMTAK koodid, millele luba taotled	
08921 - Turba tootmine	
Põletusseade	Ei
Keskmise võimsusega põletusseade	Ei

Suure võimsusega põletusseade	Ei
Orgaaniliste lahustite (kaasa arvatud kemikaalides sisalduvate lahustite) kasutamine	Ei
Naftasaaduste, muude mootori- või vedelkütuste, kütusekomponentide või kütusesarnaste toodete laadimine (terminal või tankla)	Ei
Seakasvatus	Ei
Veisekasvatus	Ei
Kodulinnukasvatus	Ei
E-PRTR registri kohustuslane	Ei
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kohustuslane	Ei

5.3. Kasutusest eemaldatud heiteallikad

Ei ole asjakohane

5.4. Lubatud heitkoguste projekt (LHK projekt)

5.4.1. Üldandmed

Lubatud heitkoguste projekti koostaja

Nimi	Inseneribüroo STEIGER OÜ
Registrikood/isikukood	11206437
Postiaadress	Männiku tee 104/1, 11216 Tallinn
Telefon	53314567
E-posti aadress	priit@steiger.ee

Sissejuhatus

Viited õigusaktidele, juhendmaterjalidele ja kasutatud kirjandusele	<ul style="list-style-type: none">- Atmosfääriõhu kaitse seadus, 15.06.2016;- Keskkonnaseadustiku üldosa seadus, 16.02.2011;- Keskkonnaministri 23.10.2019 määrus nr 56 "Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis";- Keskkonnaministri 14.12.2016 määrus nr 67 "Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba";- Keskkonnaministri 27.12.2016 määrus nr 84 "Õhukvaliteedi hindamise kord";- Keskkonnaministri 27.12.2016 määrus nr 75 "Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piinormid ning õhukvaliteedi hindamiskiirid";- Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ. Turba tootmiselt osakeste heide välisõhku. Hindamismetoodika. Märts 2025.- Keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71 "Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid"
Tehnoloogilised kaardid	Lisa 4: Leva_plokkskeem.jpg
Lähteandmed, mille alusel on esitatud tootmiskaht, kütusekulu ja muud andmed	Lähtemeandmed pärinevad kehtivast maavara kaevandamise loast ja sellega seotud materjalidest (leitavad taotluse 6. osast) ning arendajalt saadud informatsioonist.

Käitise asukoha kirjeldus

Käitise asukoha kirjelduses esitatakse heiteallika(te) asukoha kirjeldus	<p>AS Tootsi Turvas Leva turbatootmisala asub Harju maakonnas Kose vallas Kirivalla küla territooriumil, jäädes Kose alveist 8 km kaugusele edalasse. Mäeeraldis ja selle teenindusmaa paikneb Leva turbatootmisala maaüksustel (katastritunnus: 36301:001:0760).</p> <p>Käesoleva keskkonnanaloo taotlusega soovib taotleja peaasjalikult pikendada olemasolevat luba tootmisalal paikneva jääkvaru ammendamiseks ja lisaks liita maavara kaevandamisloaga vee erikasutusluba ja õhusaasteluba. Taotletavas käitises planeeritakse turvast kaevandada freesmeetodil. Tootmisväljakuid on käsitletud pindalaliste heiteallikadena, mis tulenevalt KOTKAS süsteemi keskkonnanaloo taotluste mooduli tehnilistest piirangutest on käitise tootmisalale paigutatud indikatiivselt võimalikult suure kaetusega. Väljaspool tootmisväljakuid tööd ei toimu ja heiteallikaid ei esine.</p> <p>Lähima majapidamise õueala asub tootmisala teenindusmaa piirist ~515 km kaugusel kirdes Karu kinnistul (katastritunnus: 33801:001:0985). Teised majapidamised jäävad kaugemale.</p>
Käitise asukoha kaart sobivas, kuid mitte väiksemas kui 1:20 000 mõõtkavas	Lisa 5: Joonis_1._Käitise_asukoha_kaat_Leva.pdf
Heiteallikate asendiplaan või koordinaatidega skeem, kuid mitte väiksemas kui 1:5000 mõõtkavas	Lisa 6: Joonis_2._Heiteallikate_asendiplaan_Leva.pdf

Saasteainete hajumistingimusi mõjutavad olulised geograafilised ja tehnogeensed objektid	Taotletava käitise lähiümbruses (500 m raadiuses) olulisi geograafilisi (maapinna eripärast tulenevaid) ega tehnogeenseid (infrastruktuur, muud rajatised) objekte, mis võiksid oluliselt mõjutada saasteainete levimist, ei esine.
--	---

Ilmastikutingimuste iseloomustus

Heiteallikale kõige lähemaks Riigi Ilmateenistuse vaatlusjaamaks on Kuusiku meteoroloogiajaam. Perioodi 2020 - 2025 keskmised meteoroloogilised andmed on toodud alljärgnevalt:

- II kvartali kuu keskmine õhutemperatuur: 10,7 C
- III kvartali kuu keskmine õhutemperatuur: 15,7 C
- Aastate keskmine õhutemperatuur: 7,1 C
- Aastate keskmine tuule kiirus: 2,8 m/s
- Aastate keskmine sademete summa: 666 mm

Tuulteroo, fail	Lisa 7: Kuusiku_2025_tuulteroo.PNG
-----------------	------------------------------------

Saasteainete heitkoguste määramise kirjeldus

Saasteainete heitkoguste mõõtmistulemused, mis on aluseks heitkoguste määramisel ja mõõtepunktide kirjeldus

Puuduvad

Arvutusmetoodikad, mis on aluseks heitkoguste määramisel

Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ. Juhendmaterjal „Turba tootmiselt osakeste heide välisõhku. Hindamismetoodika“. Versioon 1, 2025 Tallinn.

Manused	Lisa 8: Valisohu_saasteainete_heite_arvutusmetoodika_turvas_V1__lopparuanne_2025.03.03.pdf
---------	--

Arvutuskäik iga saasteaine kohta juhul, kui kasutatakse arvutusmetoodikat

Arvutuskäigu näidised on toodud lisatud manuses.

Manused	Lisa 9: KOTKAS_arvutuskäik_Leva__02.2026_.asice
---------	---

5.4.2. Söödas, piimas, juurdekasvus, lootes, munades ja väljaheites sisalduva lämmastiku mass

Ei ole asjakohane

5.4.3. Karjatamine (veisekasvatases karjatamise kasutamise korral)

Ei ole asjakohane

5.4.4. Sea-, veise- ja linnukasvatusest välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused

Ei ole asjakohane

5.4.5. Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed

Heiteallikas	Püüdesead		Püüdeseadme töökorras oleku kontroll ja sagedus		Püütav saasteaine			
	Nimetus, tüüp	Arv			CAS nr	Nimetus	Projekteeritud puhastusaste	Puhastusastme ühik
					PM-sum	Osakesed	70	%
Tootmisväljak 2 (L_2)	Tsükon	1	Tsüklonite korrasolekut kontrollitakse visuaalselt aktiivse tootmisperioodi vältel umbes 1x kuus.		PM10	Peened osakesed (PM10)	70	%
					PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	70	%

Muud heite vähendamise meetmed	
--------------------------------	--

5.4.6. Heiteallikate prognoositav tööaja dünaamika

Heiteallikas	Tootmisväljak 1 (L_1) Tootmisväljak 2 (L_2)
Koormus	Tööstus üks vahetus E-R
Lisainfo heiteallika tööaja kohta	

Kuude tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Jaanuar	0
Veebruar	0
Märts	0
Aprill	0
Mai	100
Juuni	100
Juuli	100
August	100
September	100
Oktoober	0
November	0
Detsember	0

Päevade tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Kellaaeg	E - R	L	P
00 - 01	0	0	0
01 - 02	0	0	0
02 - 03	0	0	0
03 - 04	0	0	0

04 - 05	0	0	0
05 - 06	0	0	0
06 - 07	0	0	0
07 - 08	100	0	0
08 - 09	100	0	0
09 - 10	100	0	0
10 - 11	100	0	0
11 - 12	100	0	0
12 - 13	100	0	0
13 - 14	100	0	0
14 - 15	100	0	0
15 - 16	100	0	0
16 - 17	100	0	0
17 - 18	100	0	0
18 - 19	100	0	0
19 - 20	0	0	0
20 - 21	0	0	0
21 - 22	0	0	0
22 - 23	0	0	0
23 - 24	0	0	0

5.4.7. Kütuse ning jäätmete või koospõletamisel välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.7.1. Keskmise võimsusega põletusseadme heite piirväärtused

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.8. Lahusteid sisaldavate kemikaalide kasutamine tegevusalade kaupa ja välisõhku väljutatud LOÜde heitkogused

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.9. Lahustite kasutamisel välisõhku väljutatud LOÜde summaarsed heitkogused tegevusalade kaupa

Ei ole asjakohane

5.4.10. Muudest tegevustest välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused

Heiteallikas	Välisõhku väljutatud saasteaine						
	CAS nr	Nimetus	Heitkogus				Kanda vormile 5.5
			Hetkeline		Aastas		
			Kogus	Ühik	Kogus	Ühik	
Tootmisväljak 1 (L_1)	PM-sum	Osakesed	16.66	g/s	1.301	t	Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	10.889	g/s	0.795	t	Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	7.647	g/s	0.53	t	Jah
Tootmisväljak 2 (L_2)	PM-sum	Osakesed	2.285	g/s	0.919	t	Jah
	PM10	Peened osakesed (PM10)	2.285	g/s	0.562	t	Jah
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	2.285	g/s	0.375	t	Jah

Põhjendus andmete edasi mittekandmise kohta tabelisse 5.5	
Lisainfo	Hetkeliste heitkogustena on kajastatud kõige suurema heitega tööprotsessi ehk turba vaakum- ja mehaanilist kogumist. Aastaste heitkoguste all on arvestatud kõikide turbatootmise tööprotsessidega ja kajastatud on summaarsed heitkogused. Seejuures on aastane heitkogus jagatud tootmisväljakute (heiteallikate) vahel proportsionaalselt, võttes arvesse nende pindalasid.

5.4.11. Tehnoloogilised äkkheited

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.12. Välisõhus leviv müra

Müraallikad

Müraallika nimetus	Müraallika koordinaadid
Tootmisväljak 1	X: 6553705, Y: 561088
Tootmisväljak 2	X: 6553832, Y: 561644

Mürataseme hinnang

Mõjutatava müratundliku ala kategooria	Kohalduv päevane müra normtase, dBA	Käitise müra päevane tase antud alal, ekvivalenttase LpA,eq,T, dB	Hinnang päevase müra normtasemele vastavuse kohta	Kohalduv öine müra normtase, dBA	Käitise müra öine tase antud alal, ekvivalenttase LpA,eq,T, dB	Hinnang öise müra normtasemele vastavuse kohta
II kategooria	60	28	Vastab	45	0	

Müraallikate kaart koos müratasemega	Lisa 10: Joonis_3._Leva_paevane_toostumura_hajumine.pdf
Mõjutatavad müratundlikud alad	Lähimad müratundlikud ala on piirkonnas paiknevad majapidamiste õuealad, millele rakenduvad II kategooria normtasemed.

Müra vähendamise meetmed

Meetmete rakendamise lõpptähtaeg või põhjendus, miks ei ole vaja müratavandamise meetmeid rakendada	Meetmeid rakendada ei ole vaja, sest modelleeritud müratasemed väljaspool tootmisterritooriumi jäävad allapoole 45 dB ning lähiümbruses paiknevad mürasuhtes tundlikud alad (majapidamiste õuealad) asuvad piisaval kaugusel.
---	---

5.4.13. Ühel tootmisterritooriumil ja sellest väljaspool paiknevate heiteallikate koostmõju

Heiteallikate numbrid plaanil või kaardil	Saasteaine				Õhukvaliteedi tase				
	CAS nr	Nimetus	Summaarne hetkeline heitkogus M	Ühik	Keskmistamisaeg	Õhukvaliteedi piir- või sihtväärtus	Ühik	Maksimaalne arvutuslik õhukvaliteedi tase väljaspool tootmisterritooriumi, ΣCm	Suhe Cm / Keskmistamisaeg
L_1, L_2	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	9.932	g/s	1 aasta	25	µg/m³	4.40	0.176
L_1, L_2	PM10	Peened osakesed (PM10)	13.174	g/s	24 tundi	50	µg/m³	27.30	0.546
					1 aasta	40	µg/m³	6.10	0.152

Koostmõju kirjeldus	Turbatootmisalal toimub turba kogumine periooditi (mitte igapäevaselt) vastavalt sobivatele tingimustele. Välisõhu modelleerimistulemused ilmestavad turba kogumispäeva õhukvaliteedi taset, seejuures on arvestatud, et turvast kogutakse ühe tööpäeva jooksul kõikidelt tootmisväljakutelt ehk maksimaalses ulatuses.
---------------------	---

5.4.14. Saasteainete heitkoguste, lõhna, müra ja õhukvaliteedi seire

Vorm ei ole asjakohane. Lähtuvalt saasteainete hajumistulemustest ei esine taotletava käitise piiril ega sellest väljaspool kehtestatud saasteainete piirväärtuste ületamist (tabel 5.4.13) ning saasteainete kontsentratsioonid jäävad lubatust madalamaks. Kuna mudelduse järgi ei ületata piirväärtusi maksimaalse tootmispäeva lõikes, ei ole ka muul ajal tõenäoline normide ületamine ega õhukvaliteedi oluline halvenemine. Samuti ei põhjusta käitise tegevus olulist müra (tabel 5.4.12), sest väljaspool tootmisterritooriumi jäävad müratasemed 45 dB allapoole ning lähiümbruses ei esine müra suhtes tundlike objekte ega maa-alasid. Eelnevalt tulenevalt ei ole välisõhu alase seiretingimuste seadmine ega selle teostamine vajalik. Juhul kui kohalikelt elanikelt laekub kaebusi, tuleb kontrollida õhukvaliteedi taset laekunud kaebuse asukohas. Kontrollmõõtmised peavad olema teostatud vastavalt kaebuse sisule (müra, tolm) ning kaebuse esitamise hetkel valitsenud samadel tingimustel (ilmastikuolud - eelkõige tuule suund, karjääri töötamine sarnasel määral jne).

5.4.15. Lõhnaaine võimaliku esinemise hinnang

Vorm ei ole asjakohane. Käitise heiteallikate planeeritaval tegevusel lõhnaühinguid põhjustavaid aineid (näiteks lahustid, värvid) ei kasutata ning lõhnaainete esinemist ei ole ette näha.

5.4.16. Õhukvaliteedi taseme määramise kirjeldus

Õhukvaliteedi taseme määramise kohtade loetelu mõõtmiste korral ja mõõtetulemused Puuduvad

Välisõhu kvaliteedi taseme määramise hajumisarvutusprogrammid Airviro

Arvutamiseks valitud meteoasta	2025
--------------------------------	------

Kasutatud meteoroloogiliste parameetrite loetelu Automaatselt vastavalt Airviro programmile.

Meteoroloogiliste parameetrite mõõtepunktide asukohad

Riigi Ilmateenistuse Kuusiku meteoroloogiajaam

Viide meteoroloogilise mudeli andmetele

Automaatselt vastavalt Airviro programmile.

Viide kasutatud topograafiliste sisendandmete kohta

Automaatselt vastavalt Airviro programmile.

Fooniandmete kirjeldus (koosmõjusse kaasatavad käitised, seireandmed)

Taotletava käitise lähipiirkonnas ei paikne KOTKAS andmebaasi alusel teisi fooniallikaid.

Ümbritseva piirkonna välisõhu kvaliteedi taseme muutumine pärast heiteallika töölerakendamist

Peale heiteallikate töölerakendamist ei muutu ümbritseva piirkonna välisõhu kvaliteedi tase olulisel määral. Saasteainete lubatud kontsentratsioone välisõhus väljaspool tootmisterritooriumi ei ületata.

Mudeldatud hajumisarvutuse kaardid

Saasteainete hajumisarvutuste kaardid on manusena.

Manused	Lisa 11: Airviro_hajumispildid_Leva_02.2026.rar
---------	---

5.4.17. Järeldused ja ettepanekud

Välisõhku väljutatavate saasteainete otsesel mõõtmisel või arvutuslikult saadud õhukvaliteedi taseme maksimaalväärtuste vastavus atmosfääriõhu kaitse seaduse § 47 alusel kehtestatud saasteainete õhukvaliteedi piirväärtustele väljaspool tootmisterritooriumi ja käitist ümbritsevas piirkonnas olevate elumajade juures.	Lähtuvalt Airviro saasteainete hajumisarvutuste tulemustest ei esine taotletava käitise heiteallikate töötamisel ühegi saasteaine lõikes piirväärtuste ületamist väljaspool tootmisterritooriumi. Õhukvaliteedi tase piirkonnas olevate elumajade juures olulisel määral mõjutatud ei ole.
Müra esinemisel hinnang atmosfääriõhu kaitse seaduse § 56 lõike 4 alusel kehtestatud välisõhus leviva müra normtasemetele vastavuse kohta	Käitist ümbritsevas piirkonnas olevate elumajade õuealadel atmosfääriõhu kaitse seaduse alusel kehtestatud müratasemete piirväärtusi ei ületata ning olulist välisõhu kvaliteedi langust ei esine. Turbatootmisaladel on tootmisväljakud piisavalt suured ning tegevus toimub perioodiliselt ja hajutatult, mistõttu ülenormatiivseid müratasemeid ei esine ka tootmisalal.
Heiteallikad ja saasteained, mille osakaal on välisõhu saastatuse tekitamises suurim	Saasteainete lõikes on suurimate heitkogustega tootmisväljakutelt (tootmisväljakud 1 ja 2) turba kogumisega kaasnev osakeste heide.
Ettepanekud õhusaasteloaga kehtestatavate saasteainete heitkoguste kohta ning rakendatavate saasteainete heite, müra ning lõhnaaine esinemise vähendamise meetmete kohta	Kehtestada saasteainete heitkogused vastavalt tabelites 5.5 ja 5.6 toodud väärtusele. Heite vähendamise meetmed: 1. Jätkata turba vaakumkogu(ja)te) tsüklonite kasutamist. 2. Jälgida tuule suunda ja vajadusel teostada tööprotsesse tootmisala väljakute äärealadel selliselt, et kaasnevad osakesed ei kanduks tuulega suuremal määral tootmisterritooriumi piirist väljapoole.
Ettepanekud välisõhku väljutatavate saasteainete heitkoguste, lõhna, müra ja õhukvaliteedi omaseireks ning seirejaama asukohaks	Õhukvaliteedi ja müra omaseire ei ole vajalik, kuivõrd prognoositavad saasteainete kontsentratsioonid tootmisterritooriumi piiril ei ületa kehtestatud piirväärtustest (tabel 5.4.13) ning müra normtasemed on tagatud (tabel 5.4.12).
Ettepanekud saasteainete heitkoguste vähendamiseks ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemise korral	Väga tugeva tuule korral (üle 12 m/s) peatada ajutiselt töö.
Informatsioon tegevusega kaasneda võiva muu keskkonnanähäringu kohta keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 3 tähenduses. St et ehk lisaks sellele, et tegevusega võib avalduda ebasoodne mõju eelkõige välisõhule, tuleb LHK projektis märkida (kui asjakohane) muud keskkonnanähäringud, mis võivad konkreetse tegevuse tagajärjel tekkida. Näiteks ebasoodne mõju inimese varale või kultuuripärandile.	Teisi olulisi kavandatava tegevusega kaasnevaid mõjusid ei esine või on need kirjeldatud keskkonnalaotaotluse seletuskirjas.
Muud heite vähendamise meetmed	

5.4.18. Lisad

Vorm ei ole asjakohane.

5.5. Heiteallikad ning saasteainete aasta ja hetkelised heitkogused heiteallikate kaupa

Heiteallikas	Välisõhku väljutatud saasteaine								Äkkheite keskmine prognoositav kontsentratsioon, mg/Nm³	Kanda vormile 5.6
	CAS nr	Nimetus	Heite liik	Heitkogus						
				Hetkeline		Aastas				
				Kogus	Mõõtühik	Kogus	Mõõtühik			
Tootmisväljak 1 (L_1)	PM-sum	Osakesed	Tavaheide	16.66	g/s	1.301	t		Jah	
	PM10	Peened osakesed (PM10)	Tavaheide	10.889	g/s	0.795	t		Jah	
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	Tavaheide	7.647	g/s	0.53	t		Jah	
Tootmisväljak 2 (L_2)	PM-sum	Osakesed	Tavaheide	2.285	g/s	0.919	t		Jah	
	PM10	Peened osakesed (PM10)	Tavaheide	2.285	g/s	0.562	t		Jah	
	PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	Tavaheide	2.285	g/s	0.375	t		Jah	

Põhjendus andmete edasi mittekandmise kohta tabelisse 5.6	
---	--

RM on raskmetall. Raskmetallid on järgmised metallid ja poolmetallid ning nende ühendid: plii (Pb), kaadmium (Cd), elavhõbe (Hg), arseen (As), kroom (Cr), vask (Cu), nikkel (Ni), seleen (Se), tsink (Zn), koobalt (Co), vanaadium (V), tallium (Tl), mangaan (Mn), molübdeen (Mo), tina (Sn), baarium (Ba), berüllium (Be), uraan (U).

POSid on püsivad orgaanilised saasteained, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta lisas 1 nimetatud ained ja benso(a)püreen, benso(b)fluoranteen, benso(k)fluoranteen ning indeno(1,2,3-cd)püreen.

PCDDd/PCDFd on polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid.

5.6. Välisõhku väljutatavate saasteainete loetelu ja nende taotletavad heitkogused aastas

CAS nr	Nimetus	Heitkogus aastas	
		Kogus	Mõõtühik
PM-sum	Osakesed	2.22	t
PM10	Peened osakesed (PM10)	1.357	t
PM2,5	Eriti peened osakesed (PM2,5)	0.905	t

6. Eriosa - Maapõu

6.1. Maavara kaevandamine

Maardlad

Maardla ja mäeeraldis

Jrk nr	1.
Mäeeraldise olek	kehtivusaja pikendamine
Registrikaardi nr	304
Maardla nimetus	Mahtra
Maardla osa nimetus	
Maardla põhimaavara	turvas
Mäeeraldise nimetus	Leva turbatootmisala
Mäeeraldisel on teenindusmaa	Jah
Mäeeraldise ruumikuju	Ruumikuju: 1 lahustükk.
Teenindusmaa ruumikuju	Ruumikuju: 1 lahustükk.
Mäeeraldise pindala (ha)	129.60
Käitise ehk mäeeraldise teenindusmaa pindala (ha)	154.28
Kaevandatava katendi kogus (tuh m³)	0
Kaevandatava mulla kogus (tuh m³)	0
Kaevandatud maavara kasutamise otstarve	põllumajandus- ja aiandusturvas
Minimaalne tootmismahd aastas	
Keskmine tootmismahd aastas	

Plokid

Nimetus	Kasutusala	Liik	Varu		
			Kogus	Ühik	Kuupäev
1 plokk	0202 - vähelagunenud turvas	aT - aktiivne tarbevaru	11	tuh t	28.08.2024
2 plokk	0201 - hästilagunenud turvas	aT - aktiivne tarbevaru	7 124	tuh t	28.08.2024

Tegevusala andmed

Jrk nr	Kasutusala	Maksimaalne aastane tootmismahd		Kaevandatav varu	
		Kogus	Ühik	Kogus	Ühik
1.	0201 - hästilagunenud turvas	14	tuh t	671	tuh m³
2.	0202 - vähelagunenud turvas	14	tuh t	11	tuh m³

Geoloogilised uuringud

Jrk nr	1.
Geoloogilise uuringu loa omaja	Tootsi Turvas AS
Geoloogilise uuringu loa registreerimise number	HARM-055
Geoloogilise uuringu loa kehtivuse aeg	26.06.2029
Geoloogilise uuringu aruande nimetus	Leva turbatootmisala markseiderimöödistamise ja jääkvaru uuringu aruanne (varu seisuga 28.08.2024)
Geoloogiafondi number	47179
Maavaravaru arvele võtmise otsuse number	13-5/25-56
Maavaravaru arvele võtmise otsuse kuupäev	07.05.2025

Kaevandatud maa korrastamine

Kaevandatud maa kasutamise otstarve	Taastuv soo
-------------------------------------	-------------

6.2. Graafilised lisad ja lisadokumendid

Graafilised lisad

Keskkonnaloa mäeeraldise plaan	Lisa 12: Gr_lisa_1___Maeeraldise_plaan.pdf
Keskkonnaloa geoloogilised läbilõiked	Lisa 13: Gr_lisa_2___Geoloogilised_labiloiked.pdf
Keskkonnaloa korrastatud maa plaan	Lisa 14: Gr_lisa_3___Korrastatud_maa_plaan.pdf

Lisadokumendid

Taotluse juurde käiv seletuskiri	Lisa 15: Seletuskiri___Leva_.asice
Maavara arvele võtmise dokumendi ära kiri	Lisa 16: 13_525_56_07.05.2025_Korraldus.asice
Üldgeoloogilise uurimistö aruanne või geoloogilise uuringu aruanne	Lisa 17: EGF47179.zip
GIS ja CAD failid	Lisa 18: piir_teenindusmaa.dgn Lisa 19: piir_maeeraldis.dgn Lisa 20: isojooned_lamam_EH.dgn Lisa 21: isojooned_maapind_EH.dgn

7. Teave keskkonnamõju hindamise eelhinnangu andmiseks

Tegevuse täpsustus, füüsilised näitajad ning asjakohasel juhul lammutustööde kirjeldus	
Tegevuse asukoha ja eeldatava mõjuala kirjeldus	<p>Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) kohaselt ei ole turba kaevandamine väiksemal kui 150 hektari suurusel alal olulise keskkonnamõjuga tegevus. Mäeeraldise pindala on 129,60 ha. Leva turbatootmisalal kuivendamise ja kuivendusvete ärajuhtimisega kaasneva keskkonnamõju hindamiseks on 2013. a koostatud keskkonnamõju hindamine (KMH) aruanne, mille tulemused on esitatud „Mahtra turbamaardla Leva turba-tootmisala kuivendamise ja kuivendusvete ärajuhtimisega kaasneva keskkonnamõju hindamise (KMH) aruandes“ (OÜ Inseneribüroo STEIGER, töö nr 12/0970), mis on heaks kiidetud Keskkonnaameti 16.09.2013 korraldusega nr HJR 7-6/13/18956-28. Leva turbatootmisala mäeeraldisel on turvast kaevandatud pikaajaliselt ning kõik võimalikud turba tootmisega kaasnevad mõjud on üldjoontes avaldunud. Käesoleva taotlusega kavandatav tegevus ei avalda ümbritsevale keskkonnale täiendavat negatiivset mõju, kuid pikendatakse siiski nende kestvust.</p> <p>Täpsem teave keskkonnamõju hinandmise eelhinnangu andmiseks on esitatud taotluse seletuskirjas.</p>
Tegevusega oluliselt mõjutatavate keskkonnaelementide kirjeldus	
Teave kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta	
Kavandatava tegevuse erisused ja meetmed	

8. Taotluse lisad

Nimetus	Manus
Taotluse allkirjastatud graafilised lisad	Lisa 22: Graafilised_lisad.asice